

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

Η Ένωση για την προαγωγή της Φιλοσοφίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Ε.Κ.Δ.Ε.Φ.) διοργάνωσε επιστημονική εκδήλωση με θέμα:

«Η φιλοσοφία στα σχολεία μας»

Ομιλητές ήσαν οι:

1. Κώστας Πετρόπουλος, πρώην Σχολικός Σύμβουλος.
«Οι θεσπισμένοι στόχοι των φιλοσοφικών μαθημάτων και προβλήματα Διδακτικής».
 2. Σπύρος Μοσχονάς, Λυκειάρχης:
«Το αίτημα της φιλοσοφικής παιδείας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και η εμπλοκή σ' αυτό καθηγητή-μαθητή».
- Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 11 Μαΐου 1990, στην αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων του Β' Γεν. Λυκείου Ν. Ιωνίας (Στάση Πευκάκια).

Η ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΙΔΕΑ ΩΣ ΑΞΙΑ

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου που έγινε στην Αρχαία Ολυμπία (27-29/4/1990) με θέμα «Η ολυμπιακή ιδέα ως αξία», με την ευθύνη του καθηγητού και ακαδημαϊκού κ. Ε. Μουτσοπούλου και του καθηγ. Χ. Δέδε, μεταξύ των φιλολογικών, ιστορικών και αρχαιολογικών εισηγήσεων που διαβάστηκαν, οι παρακάτω Ανακοινώσεις είχαν φιλοσοφικό ενδιαφέρον:

- Ε. Μουτσόπουλου, «Η ολυμπιακή ιδέα και ο καιρός»
- Χ. Δέδε, «Ολυμπιακή ιδέα: δίκαιο, θεσμοί και αξία»
- Α. Μαρίνου, «Το ολυμπιακό ιδεώδες και η αξιοκρατία»
- Θ. Σπυροπούλου, «Ολυμπιακή ιδέα: Τα ηθικά και αισθητικά κίνητρα και η σύγχρονος πραγματικότητα»
- Κ. Σπαντίδου, «Ολυμπιακό πνεύμα: μύθος και πραγματικότητα»
- Μ. Μπέγζου, «Η καταξίωση του σώματος στη θεολογία» και
- Κ. Ηλιόπουλου, «Σώμα και ψυχή».

- Η διευθύντρια του Κέντρου Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών κ. Α. Κελεσίδου μίλησε την 15.2.1990 με θέμα:

«Η πορεία στην αυτοσυνείδηση του πνεύματος του Ρενέ Ντεκάρτ»

στο Κέντρο Πολιτισμού «Δημήτρης Γληνός» (3ης Σεπτεμβρίου 66).

- Στο πλαίσιο του Συνεδρίου (19-21/2/1990) του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου με θέμα:

«Τεχνικό Πανεπιστήμιο και Ανάπτυξη»

έγιναν, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες Ανακοινώσεις που είχαν θεωρητικό και φιλοσοφικό ενδιαφέρον:

1. Δ. Ρόκου: Η φιλοσοφία του σύγχρονου διεπιστημονικού τεχνικού Πανεπιστημίου και η συμβολή του στην ανάπτυξη.
2. Λ. Ερμήλιου: Μερικές σκέψεις για τη σχέση της μαρξιστικής μεθόδου για τη μελέτη του περιβάλλοντος.
3. Αρ. Μπαλτά: Η φιλοσοφία και η ιστορία των επιστημών και της τεχνολογίας στο ΕΜΠ. Στόχοι, παρούσα κατάσταση, προοπτικές.

☉ Το Ινστιτούτο Goethe οργάνωσε ένα φιλοσοφικό διήμερο με θέμα:

«Τι είναι νεοδομισμός;»

την 27 και 28 Φεβρουαρίου 1990 στην αίθουσα διαλέξεων του Ινστιτούτου.

Κύριος ομιλητής ήταν ο Manfred Frank, Καθηγητής Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Τύμπινγκεν.

Ο νεοδομισμός αναπτύχθηκε στη Γαλλία μετά το 1968 και συνδέεται στενά με ονόματα, όπως του Φουκώ, Ντελέζ, Λακάν, Ντερριντά και Λυοτάρ.

Σε δύο διαδοχικές βραδιές ο Μάνφρεντ Φρανκ, μαθητής του Γκάνταμερ, επιχείρησε μια κριτική προσέγγιση αυτού του σύγχρονου θεωρητικού ρεύματος αντιπαραθέτοντας την ερμηνευτική και κυρίως τον αποδομισμό του Ζακ Ντερριντά. Έτσι ο Φρανκ έλεγξε τις θεωρητικές προϋποθέσεις αυτού του γαλλικού ρεύματος, ενώ ταυτόχρονα προσπάθησε να προωθήσει το διάλογο μεταξύ δύο «εθνικών» φιλοσοφικών σχολών.

☉ Ο καθηγητής Ε. Θεοδώρου μίλησε την 28/2/1990 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων (Ακαδημίας 50) με θέμα:

Το νόημα του πολιτισμού.

☉ Την 4.3.1990 ο καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και Πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Ελληνικής Φιλοσοφίας κύριος Κωνσταντίνος Βουδούρης μίλησε στην πόλη της Ρόδου, επ' ευκαιρία του εορτασμού της 42 επετείου της Ενώσεως της Δωδεκανήσου με θέμα:

Αιγαίο και φιλοσοφία.

☉ Στην Έκτακτη Συνεδρία της Ακαδημίας Αθηνών της 6-3-1990 έγινε επίσημη υποδοχή του Ακαδημαϊκού κ. Γρηγορίου Σκαλκέα. Ο νέος Ακαδημαϊκός μίλησε πάνω στο θέμα:

«Τα ηθικά προβλήματα της μεταμοσχεύσεως ιστών και οργάνων».

☉ Το Ινστιτούτο Goethe σε συνεργασία με το Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών οργάνωσε διάλεξη με θέμα:

«Αντιπαράθεση γερμανικού και γαλλικού στοχασμού: Περί εθνικών γνωρισμάτων στο σύγχρονο θεωρητικό διάλογο»

την 8 Μαρτίου 1990, 7.30 μ.μ. στην αίθουσα διαλέξεων του Ινστιτούτου. Κύριος

ομιλητής ήταν: ο Γιούργκεν Λινκ, Καθηγητής Νεώτερης Γερμανικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Μπόχουμ, εκδότης του εντύπου «Πολιτιστική Επανάσταση — Περιοδικό για εφαρμοσμένη θεωρία του Λόγου».

Στη θεωρητική συζήτηση των τελευταίων χρόνων για το «μεταδομισμό», το «μεταμοντερνισμό» και άλλα φιλοσοφικά ρεύματα έχουν εκφραστεί έντονα εθνικές ιδιαιτερότητες στον τρόπο σκέψης. Κυρίως στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας έχει γίνει συχνά η αντιπαράθεση του «γερμανικού - ερμηνευτικού» με το «γαλλικό - αντιυποκειμενικό» Λόγο. Με την αφετηρία αυτές τις τοποθετήσεις ο Καθηγητής Γιούργκεν Λινκ επιχείρησε μια κριτική ανακατασκευή και διερεύνηση της λογικής του Λόγου τους.

● Την 9 Μαρτίου 1990 η Εταιρεία Λογοτεχνών Θεσσαλονίκης διοργάνωσε διεπιστημονική συνάντηση με θέμα:

«Οι κομισσάριοι και οι γιόγκι»

λαβούσα αφορμή από το γνωστό έργο του Α. Koestler. Στη συνάντηση έλαβαν μέρος η ποιήτρια Ρούλα Αλαβέρα, ο ψυχίατρος Κλεάνθης Γρίβας, ο Δρ Φιλοσοφίας Δημήτρης Ν. Λαμπρέλλης και ο καθηγητής του Φυσικού Τμήματος του Α.Π.Θ. Γιάννης Τσουκαλάς· οι δύο πρώτοι και ο τελευταίος από τους εισηγητές εξέτασαν το θέμα υπό την προοπτική της λογοτεχνίας, της ψυχιατρικής και της φυσικής, ενώ ο Δρ Δημήτρης Ν. Λαμπρέλλης πραγματεύθηκε την προβληματική της υπέρβασης της αντίθεσης κομισσάριου και γιόγκι.

Επακολούθησε μακρά και ενδιαφέρουσα συζήτηση μεταξύ των ομιλητών και του πολυπληθούς ακροατηρίου, ανάμεσα στο οποίο περιλαμβάνονταν καθηγητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και λογοτέχνες της Θεσσαλονίκης.

● Στην Έκτακτη Συνεδρία της Ακαδημίας Αθηνών την 13.3.1990 μίλησε ο Ακαδημαϊκός κ. Κωνσταντίνος Μπόννης με θέμα:

«Παρμενίδης — Προσωκρατικοί — Μωϋσής»

● Στην Πανηγυρική Συνεδρία της 23.3.1990 της Ακαδημίας Αθηνών μίλησε ο Καθηγητής και Ακαδημαϊκός κ. Ευάγγελος Μουτσόπουλος με θέμα:

«Ελευθερία και ευθύνη: η πορεία προς την Ευρώπη».

● Η Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών οργάνωσε διάλεξη την 28.3.1990 κατά την οποία μίλησε η κυρία Ευγενία Νικολαΐδου-Κυριανίδου, Διδάκτωρ Φιλοσοφίας, με θέμα:

Η πολιτική στη φιλοσοφία του Ηρακλείτου.

● Την 30.3.1990 ο Επικ. Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Νιάρχος μίλησε στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων (Ακαδημίας 50) πάνω στο θέμα:

Ηθική και πολιτική.

● Το μαθηματικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Φιλοσοφίας και Ιστορίας των Επιστημών του Γενικού Τμήματος του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου διοργάνωσε την 6.4.1990 διάλεξη στην Αίθουσα Σεμιναρίων του Τομέα Μαθηματικών του Γενικού Τμήματος του Ε.Μ.Π. (3ος όροφος, κτήριο Γενικού Τμήματος, Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου) κατά την οποία μίλησε ο Καθηγητής του Φιλοσοφικού Τμήματος του Πανεπιστημίου του Pittsburgh (U.S.A.) και Διευθυντής του εκεί Center for Philosophy of Science κ. *Gerald J. Massey*. Το θέμα του ήταν:

“Philosophical Interpretation and Indeterminacy of Translation”

(Φιλοσοφική ερμηνεία και ακαθοριστία της μετάφρασης)

● Η Ελληνική Ανθρωπιστική Εταιρεία σε συνεργασία με την Εταιρεία Θεσσαλικών Ερευνών οργάνωσε δημόσια Συζήτηση με θέμα:

«Τεχνολογία και Άνθρωπος»

που πραγματοποιήθηκε στο Βόλο την Παρασκευή 20 Απριλίου 1990 και ώρα 7 μ.μ. στο Γαλλικό Ινστιτούτο. Οι επιμέρους εισηγήσεις κατά την εκδήλωση αυτή ήσαν οι εξής:

1. «Η προβληματική του συγχρόνου ανθρώπου μπροστά στην τεχνολογία» (Θ.Π. ΤΑΣΙΟΣ, Καθηγ. Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, Αντιπρόεδρος της Εταιρείας).
2. «Γλώσσα και τεχνολογία» (Γ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗΣ, Καθηγ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ. Γραμματέας της Εταιρείας).
3. «Ηθικά προβλήματα της βιοτεχνολογίας» (Κ. ΣΕΚΕΡΗΣ, Καθηγητής του Παν/μίου Αθηνών).
4. «Ποίηση και τεχνολογία» (Γ. ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗΣ, Επ. Καθηγητής Παν/μίου Αθηνών, Μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας).

ΕΠΙΔΟΣΗ ΤΙΜΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΟΥ

Την 25η Απριλίου 1990 ημέρα Τετάρτη και ώρα 19.00' έγινε στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου επίδοση τιμητικού τόμου στον Καθηγητή και Ακαδημαϊκό κ. Ευάγγελο Μουστόπουλο.

Για την προσωπικότητα και το έργο του τιμωμένου μίλησαν οι Καθηγητές: J.M. Gabaude, του Πανεπιστημίου Toulouse, κ. M. Gigante του Πανεπιστημίου Napoli, κ. M. Dummett, του Πανεπιστημίου Oxford, κ. O. Gigon, του Πανεπιστημίου Bern, και οι μαθητές του και συνάδελφοι του Πανεπιστημίου Αθηνών Κική Χριστοδούλου, κ. Δ. Μούκανος, Κ. Σπαντίδου και κ. Κ. Νιάρχος.

● Ο Καθηγητής της φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης κ. Michael Dummett μίλησε την 24/4/1990 ως προσκεκλημένος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, στους φοιτητές της Σχολής με θέμα:

“Is thought prior to language?” (προηγείται η νόηση της γλώσσας;).

Την 25.4.1990 ο ίδιος καθηγητής μίλησε ως προσκεκλημένος του καθηγ. Ε. Μουτσοπούλου στο Σεμινάριό του στο Πνευματικό Κέντρο του δήμου Αθηναίων με θέμα:

«Η κατάσταση της φιλοσοφίας σήμερα».

● Το Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Γκαίτε Ινστιτούτο οργάνωσε διάλεξη την 11.5.1990 στο Αμφιθέατρο Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα:

«Το θεμελιώδες δικαίωμα για αποτελεσματική προστασία έναντι της διοίκησης»

Ομιλητής ήταν ο Καθηγητής Έμπερχαντ Σμιτ-Άσμαν (Πανεπιστήμιο Χαιδελβέργης).

● Στο Γκαίτε Ινστιτούτο μίλησε την 14.5.1990 ο Καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Βόννης Γιόζεφ Σιμόν με θέμα:

Γλώσσα και αλήθεια

Συνομιλητής του καθηγ. Σιμόν ήταν ο συγγραφέας Νίκος Δήμου. Ο Καθηγητής Σιμόν έθεσε το πρόβλημα της γλώσσας στο επίκεντρο των μέχρι τώρα ερευνών του και προέβαλε την ακόλουθη άποψη:

Παρά την ύπαρξη σημαντικών ερεθισμάτων ενός Βίλχελμ φον Χούμπολντ η φιλοσοφία της γλώσσας καθιερώθηκε σε ευρεία κλίμακα μόλις τον εικοστό αιώνα. Σήμερα εκπληρεί το ρόλο του κοινού παρονομαστή των διαφόρων φιλοσοφικών σχολών και κλάδων και εξασφαλίζει την απαραίτητη πρόσβαση στη διαμόρφωση επιστημονικών ορισμών και θεωριών, εκεί ακριβώς όπου τίθεται το ζήτημα για τη δυνατότητα της γνώσης.